

Дажджолнинг сифатлари

Дажджолнинг сифатлари

Мўминларга эслатма

16:58 / 31 май 2251

هُلِّلَا يَضَرِّ دِيغَسْ يَبَا نَع
هُلِّلَا لُؤْسَرُ هَيْقَلْ : لَأَقُ هُنَع
مَلَسَوِ هَيْلَعُ هَلِّلَا يَلَص
ضُعْبُ يَفُ رَمُعُ وَرُكَبُ وَبَاو
هُلِّلَا قَفُ ، هُنَي دَمْلَا قُرْط
هُلِّلَا يَلَصُ هَلِّلَا لُؤْسَرُ
يُنَا دَهْشَاتَا » : مَلَسَوِ هَيْلَعُ

:وَهُلَّا أَقْفَ؟ «هَلْ لَأُوسَرَ
 ؟ هَلْ لَأُوسَرَ يِّنَّا دَهْشَتَا
 يَّصَّ هَلْ لَأُوسَرَ لَأَقْفَ
 تُنَمَّآ» :مَلَّسَوِ هَيْلَعُ هَلْ لَأُ
 ، هِبْتُكَ وَهِتْ كَيْئَالَ مَوِ هَلْ لَأُ
 أَشْرَعُ يَرَأُ :لَأَقُ؟ «يَرَتَّ أَم
 لَأُوسَرَ لَأَقْفَ ، أَمُّ لَأُ يَلَعُ
 هَيْلَعُ هَلْ لَأُ يَّصَّ هَلْ لَأُ
 سَيَلُبُ إِشْرَعُ يَرَتَّ» :مَلَّسَوِ
 :لَأَقُ؟ «يَرَتَّ أَمُّ ، رُحْبُ لَأُ يَلَعُ
 وَأَبِ ذَاكَ وَنِيْقِدَا صَ يَرَأُ
 :لَأَقْفَ ، أَقِدَا صَوِ نِيْبِ ذَاكَ
 هُوَعْدِ هَيْلَعُ سَبُّ لَأُ»

«Набий алайҳиссалом Абу Бакр ва Умар билан бирга уни Мадина кўчаларидан бирида учратдилар. Расулуллоҳ алайҳиссалом унга: «**Мен Аллоҳнинг Расули эканлигимга шаҳодат келтирасанми?**» дедилар. У эса «Сен ҳам менинг Аллоҳнинг Расули эканлигимга шаҳодат келтирасанми?» деди. Расулуллоҳ алайҳиссалом: «**Мен Аллоҳга, Унинг фаришталарига ва китобларига иймон келтирганман**», дедилар. Сўнг: «**Сенга нималар кўринади?**» дедилар. «Сув устида турган Аршни кўраман», деди у. Расулуллоҳ алайҳиссалом: «**Иблиснинг денгизда турган аршини кўрар экансан. Яна нимани кўрасан?**» дедилар. «Икки содиқни ва бир козибни ёки икки козибни ва бир содиқни кўраман», деди. Шунда у зот: «**Бу алжираб қолибди, уни тек қўйинглар**», дедилар».

Шарҳ: Бу ривоят аввалгисини таъкидлаш билан бирга, Ибн Сайёднинг иблис билан алоқадорлигини очиқ-ойдин баён қилмоқда.

وَ أَجْجُحْ أَنْجَرَخَ : لَأَقُ هُنَّ عَو
 دِيءُ أَصُّ نَبَا أَنْ عَمَّ وَ أَرَامُ ع
 قُرْفَاتَفَ أَلْزَنَمَ أَنْ لَزَنَفَ
 وَ هَوَ أَنْ أَيْ قَبَّ وَ سَأَنْ لَأ
 شَخَّ وَ هُنَّ مُتَشَخَّ وَ تَسْأَفَ
 : لَأَقُ ، هَيْ لَعُ لَأَقِي أُمِّمَ هَدِي دَش
 عَمُّ هَعَضَّ وَ فِ وَ عَاتَمَّ بَءَ أَجَّ وَ
 رَخَّ لَأَنَّ : تُلُقَفَ ، يِعَاتَمَ

تَحَتُّ هَتَّعَضَوَّ وَلَفُّ دِي دَش
بَلِاقَلَعَفَفُ، رَجَّش لِكُلَّت
قَلَطُنَافُ، مَنَغَ أَنْ لَتَعْفُ رَفُ
بَرْشَا بَلِاقَفُ، سُعْبَءَ جَفُ
رَحْلَانَا بُتْلُقَفُ، دِي غَسَّ أَبَا
يَبَّ امُّ، رَاحُ نَبْلَلَاوُ دِي دَش
نَعَبَرْشَا نَأْ هَرْكَأُ يِنَّا أَلَا
أَيُّ بَلِاقَفُ، هِدَيُّ نَعَدُخَا وَأُ، هِدَيُّ
دُخَا نَأْتُمَمَهْ دَقَلِ دِي غَسَّ أَبَا
مُتَّ رَجَّش بْ هَقْلَعُفُ أَلْبَحُ
يَلُّ لُوقِي أُمَمَ قِنَتُخَا
نَمِ دِي غَسَّ أَبَا أَيُّ، سَّ أَنْ لَا
لُوسَرُّ ثِي دَحِ هَيْ لَعَاي فَاخُ

هَيْلَعٌ هَلَلَا يَلَصُّ هَلَلَا
مُكْيَلَعٌ يَفَخُّ أَمْ مَلَسَ وَ
نَمَتُ سَلَا ، رَا صُنَّ أَلَا رَشُوعٌ
لُوسَرٌ ثِي دَحَبٍ سَانَلَا مَلُوعٌ

هَيْلَعٌ هَلَلَا يَلَصُّ هَلَلَا
لُوسَرٌ رَلَا قُ دَقٌ سَيْلَا ؟ مَلَسَ وَ

هَيْلَعٌ هَلَلَا يَلَصُّ هَلَلَا
وَهُ : (لَا جُ دَلَا يَف) مَلَسَ وَ
سَيْلٌ وَأُ ، مَلَسُ مَ أَنْ أُو ، «رَفَاكُ
دَلُوي أَل ، مُيَقَعٌ وَهُ» : لَاقُ دَقُ
يَدَلُ وَ تَكْرَتُ دَقُ وَ ، «هُلَّ
لَاقُ دَقُ سَيْلٌ وَأُ ، نَي دَمُ لَابِ
هُلَلَا يَلَصُّ هَلَلَا لُوسَرٌ هَيْفُ

لُخْدِي آل « مَلَسَ وَهَيْلَع
 دَقَّو ، «ةَكَم آل وَةَنِي دَمْلَا
 أَنَا وَةَنِي دَمْلَا نَم تُتَلَبُقَا
 دِي غَس وَبَأ لَاق ، ةَكَم دِيرَا
 لَاق مَث ، هَرْدَعَا نَأ تُتَدِك يَّتَح
 فِرْعَاوُ هُفِرْعَال يِّنَا هَلَلَاوَا
 لَاق ، نَأ لَأ وَه نِي أُو هَدِلْوَم
 رِيئِ اسَ كَل أَبَت ؛ هَل تُتَلُق
 مَلَسُم أُمُّه أَوْرِي مَوِي لَأ
 يِ ذِمَّرْتَلَاو

Яна ўша кишидан ривоят қилинади:

«Биз ҳажга [ёки умрага] отландик. Ибн Соид ҳам биз билан эди. Бир манзилга тушдик. Одамлар тарқалиб кетишди, мен эса у билан қолдим. Ибн Соид ҳақида айтилган нарсалар туфайли ундан қўрқиб, ҳадиксирадим. У нарсаларини олиб келиб, менинг нарсаларим устига қўйди. Мен унга: «Кун жуда исиб кетди. Буларни анави дарахтнинг остига қўйсанг қандоқ бўларкин?» дедим. У шундоқ қилди. Шу пайт узоқда қўйлар кўринди. У бориб, бир коса кўтариб келди ва: «Ич, Абу Саъид», деди. «Иссиқ кучайиб кетди, сут ҳам иссиқдир», дедим. Аслида унинг қўлидан бирон нарса ичгим

ёки унинг қўлидан бир нарса олгим келмаётган эди, холос. У: «Абу Саъид! Одамлар мен ҳақимда айтаётган гаплардан безиб, баъзан гап-сўзларни деб, арқон олиб, анави дарахтга ўзимни осиб қўйгим келади. Абу Саъид! Расулуллоҳ алайҳиссаломнинг ҳадислари кимгадир махфий қолган бўлса бордир, лекин сиз – ансорийларга махфий қолган эмас. Сен Расулуллоҳ алайҳиссаломнинг ҳадисларини энг яхши биладиган одамлардан бирисан-ку! Расулуллоҳ алайҳиссалом (Дажжол ҳақида) **«У кофир»** деган эмасмилар? Мен эса мусулмонман. У зот **«У бепуштдир, ундан насл туғилмайди»** демаган эдиларми? Менинг эса Мадинада ўғлим қолди. Расулуллоҳ алайҳиссалом у ҳақда **«У Мадинага ҳам, Маккага ҳам кирмайди»** демаган эдиларми? Мен эса Мадинадан келяпман, Маккага кетяпман», деди.

Шунда (у ҳақдаги гаплар ёлғон бўлса керак, деб ўйлаб) ҳаттоки унинг узрини қабул қилай дедим. Аммо у: «Аммо мен уни биламан, унинг туғилган жойини ҳам, ҳозир қаердалигини ҳам биламан», деб қолди. Шунда мен унга «Кўрган кунинг қурсин!» дедим».

Муслим ва Термизий ривоят қилганлар.

Шарҳ: Ибн Сайёднинг иши Пайғамбар алайҳиссаломдан кейин ҳам ноаниқлигича қолган экан. Одамлар орасида у ҳақда ҳар хил гаплар юрар, одамлар ундан қочар эканлар. Ушбу ривоятнинг ровийси Абу Саъид розияллоҳу анҳу ҳам ўшаларнинг бири экан. Аммо тақдир тақозоси билан ҳаж ёки умра сафарига Ибн Сайёд билан ҳамсафар бўлиб қолиб, ноилож у билан суҳбатлашиб, бир қанча гаплардан хабардор бўлган эканлар.

1. Ибн Сайёд одамларнинг ўзи ҳақидаги гапларидан сиқилиб, ўзини ўзи осмоқчи бўлиб юрар экан.
2. Ибн Сайёд Расулуллоҳ алайҳиссаломнинг ҳадисларидан далиллар келтириб, ўзининг Дажжол эмаслигини таъкидлар экан. Масалан, «Расулуллоҳ алайҳиссалом (Дажжол ҳақида) **«У кофир»** деган эмасмилар? Мен эса мусулмонман»; **«У зот «У бепушт бўлади, ундан насл туғилмайди»** демаган эдиларми? Менинг эса Мадинада ўғлим бор»; «Расулуллоҳ алайҳиссалом у ҳақда «У Мадинага ҳам, Маккага ҳам кирмайди» демаган эдиларми? Мен эса Мадинадан келяпман, Маккага кетяпман», дер экан.
3. Аммо Ибн Сайёд «Мен Дажжолни биламан» деганидан кейин Абу Саъид розияллоҳу анҳунинг у ҳақдаги фикрлари яна ўзгариб қолган экан.

هُلِّلَا يَضَرَّ رَمْعٌ نُبَانَاكَ وَ
نُبَانَا يِقْلَفُ يَشْمِي هُنَع
قُرْطِ ضَعْبِ يَفِي دِيءِ أَص
الْوَقُّ هَلَّ لِقَافٍ، هَنِي دَمْلَا
أَلَمِ يَّتَحَّخَفَتْنَا فُ هَبَّ ضَعَا
يَلَعِ رَمْعٌ نُبَانَا لَخَدَفٍ، هَكِّسْ لَا
تَلِقَافٍ، هَعْلَبُ دَقْوَةَ صُفَح
نَمَتْ دَرَأَمُ، هَلِّلَا كَمَحَرُّ هَل
نَأْتُمْلَعِ أَمَّا؟ دِيءِ أَصِ نُبَا
هُلِّلَا يَلَّصِ هَلِّلَا لُوسَرِ
أَمَّنَا! لِقَافٍ مَلَسَ وَ هَيَلَعِ
أَهَبَّ ضَعِي هَبَّ ضَعُ نَمُّ جُرْخِي

«Ибн Умар Мадина кўчаларидан бирида Ибн Соидга дуч келиб қолиб, унга бир гап айтган эди, у ғазабланиб кетиб, кўчага тўлгудек шишиб кетди. Сўнг Ибн Умар Ҳафсаникига кирди. Унга бунинг хабари етиб келган экан. (Ҳафса) унга шундай деди: «Аллоҳ раҳм қилгур, Ибн Соиддан нима истаган

эдинг? Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам: «У (Дажжол) қаттиқ ғазаблангани туфайли зоҳир бўлади» деганларини билмасмидинг?» деди».

Шарҳ: Дажжолнинг одамларга хуруж қилиши ғазаби қаттиқ чиқишидан бошланар экан. Буни Расулulloҳ алайҳиссаломнинг завжаи мутоҳхаралари, Ибн Умар розияллоҳу анҳунинг опалари бўлмиш Ҳафса онамиз яхши билар эканлар.

يَرْخُ أَرْمُهُ تَيْقَلُ: لَأَقُ هُنَّ عَو
تُلُقُ فُ هُنِّي عُ تَرْفَنُ دَقَو
يَرَأُ امَ كُنِّي عُ تَلَعُ فُ يَتَم
يَرَدَتُ أَلُ: تُلُقُ، يَرَدَأُ أَلُ: لَأَقُ
ءَأَشُ نِ: لَأَقُ، كَسُ أُرُ يَفَ يَهَو
هَذَهَ كَأَصَعُ يَفُ أَهَقَلَخُ هَلَلَا
رَامِحَ رِيخَنُ دَشَأُ كَ رَخَنُ فُ: لَأَقُ
ضُعَبُ مَعَزَفُ: لَأَقُ، تُعَمَسُ
هُتُبَرَضُ يُّنَأُ يَبَأُ خُ صَأُ
يُّتَحُ يَغَمُ تَنَأُ كَ أَصَعَبُ

أَمْ هَلْ لَأَوْ أَنْ أَوْ تَرْسَكَت
مُأْ يَلَعُ تَلَخَدُّ مُمْثُ تَرْعَشُ
أَهْتَدَحَفَ نِي نِمُومُ لَأ
أَمْ أِهَيْلِ دِيرْتِ أَمْ : تَلَأَقَفُ
أَمْ لَوَأْنِإِ « : لَأَقُ دَقُ هْنَأُ مَلْعَتُ
بَضَغَسْ أَنْ لَأ يَلَعُ هُتَغَبِي
مَلْسُمُ أَمْ هَأَوْرُ . « هُتَغَبِي

Яна ўша кишидан ривоят қилинади:

«Иккинчи бор учратганимда унинг бир кўзи бўртиб чиққан экан. Унга: «Кўзинг қачон бундай бўлиб қолди?» десам, «Билмадим», деди. Мен: «Бошингдаги нарсани билмайсанми? Агар Аллоҳ хоҳласа, уни (кўзингни) мана шу ҳассангда пайдо қилиб қўярди», деган эдим, у эшакка ўхшаб шундай пишқириб юбордики, умримда эшакнинг бунчалик қаттиқ пишқирганини эшитмаганман. Баъзи шерикларим қўлимдаги ҳассам синиб кетгунича уни дўппослаганимни айтишди, аммо Аллоҳга қасам, ўзим буни сезмадим. Сўнг бориб, мўминлар онасининг (Ҳафсанинг) олдига кириб, унга бўлган гапни айтиб берган эдим, Ҳафса: «Ундан (Ибн Сайёддан) нима истайсан? У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам: **«Уни одамларнинг бошига келтирадиган биринчи нарса - унинг қаттиқ ғазабланиши»**, деганларини билмасмидинг?» деди».

Шарҳ: Дажжолнинг кўзи бўртиб чиққан бўлар экан. Бу сифат Ибн Сайёдда ҳам пайдо бўлган экан. Унинг эшакка ўхшаб ҳанграши ҳам бор экан.

«Фитналар ва Қиёмат аломатлари» китобидан

